

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/260/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213217514
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2213217514.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou JUDr. Mariou Mészárosovou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, zast.: Advokátska kancelária ERASMES LEGAL, s. r. o., Justičná 9, Bratislava proti odporcovi: O. D., R.. XX.XX.XXXX, T. XXX o zaplatenie 343,96 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 264,90 eur, úrok z omeškania vo výške 0,026 % denne z čiastky 264,90 eur odo dňa 15.09.2011 do zaplatenia, nahradiť trovy konania za súdny poplatok za návrh 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia právneho zástupcovi navrhovateľa 63,50 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh zamieťa.

Určuje, že zmluvná podmienka upravená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. platných k 22.12.2010 v § 3 Hlavy 17 a to: „V prípade omeškania s úhradou splátky úveru dlhšieho ako 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15 % a v prípade splátky RÚ. I alebo RÚ. II 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní“ je n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 02.09.2013 domáha súdnou cestou zaplatenia 343,96 eur s príslušenstvom odporcom titulom plnenia zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 22.12.2010.

Súd vec prejednal ako drobný spor, oznámenie o vyhlásení rozsudku zo dňa 17.09.2013 bolo v zmysle § 156 ods. 3 O.s.p. dňa 17.09.2013 vyvesené na úradnej tabuli súdu.

sp. zn.: 11C/260/2013
- 2 -

Súd vo veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa so spisom, vyhodnotil pripojenú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, výpis z účtu a zistil tento skutkový stav veci:

Podľa navrhovateľa odporca ako občan a spotrebiteľ dlhuje navrhovateľovi ako veriteľovi sumu 343,96 eur s príslušenstvom ako sumu nevráteného spotrebiteľského úveru.

Odporca z poskytnutého spotrebiteľského úveru navrhovateľovi nevrátil nič. Táto skutočnosť vyplýva z návrhu pripojeného splátkového kalendára. Navrhovateľ ju v návrhu neuviedol.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

V zmysle formulárovej úverovej zmluvy zo dňa 22.12.2010 poskytol navrhovateľ na nákup tovaru - HP 2210 + DSC - W 320 odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 264,90 eur, ktorý mal odporca vrátiť v 12 mesačných splátkach vo výške 27,33 eur počnúc od 22.01.2011. Odporca nezaplatil nič. Listom zo dňa 30.08.2011 navrhovateľ odporcu vyzval na zaplatenie zostatku úveru vo výške 344,33 eur v lehote 15 dní (poznámka súdu - to je do 14.09.2011).

Z matematického výpočtu 12 splátok x 27,33 eur/1 splátka vychádza suma úverovej istiny 327,96 eur, žiadne iné platby totiž v spotrebiteľskej zmluve dohodnuté neboli. Pokiaľ ide o položku č. 49 zmluvy „celková čiastka splatná spotrebiteľom 327,96 eur“, mohlo by ísť o cenu úveru.

Súd uzatvára, že v danom prípade ide o typický spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar, navrhovateľ ako veriteľ dal 264,90 eur, odporca ako dlžník a spotrebiteľ nevrátil nič, vrátiť však mal 327,96 eur. Na vrátenie úveru vo výške 264,90 eur ho súd zaviazal, spolu s úrokom z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ a to odo dňa 15.09.2011 do zaplatenia, keďže zostatok úveru mal odporca zaplatiť do 14.09.2011, v tejto časti návrhu vyhovel, vo zvyšku návrh ako bezdôvodný zamietol (§ 544 ods. 2 OZ, § 9 ods. 2

sp. zn.: 11C/260/2013

- 3 -

písm. k/, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.). V zmysle chýba výška, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov.

Najmenej v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 24.04.2012 sp. zn. 17C/18/2012 nebolo plnenie zmluvnej pokuty priznané a bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka. Je teda zrejmé, že obsahovo totožná zmluvná podmienka, z ktorej sa uplatňuje nárok v tomto konaní, už bola vyhlásená za neprijateľnú resp. z nej nebolo priznané plnenie (avšak v tomto prípade navrhovateľ „presunul“ dojednanie o zmluvnej pokute z hlavy 10 § 2 do hlavy 17 § 3 úverových zmluvných podmienok).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOST/S., bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú alebo na základe, ktorej nebolo poskytnuté požadované plnenie. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o

sp. zn.: 11C/260/2013

- 4 -

tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 OZ procesný súd teda ani nemusel (nemohol) pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a

iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Vo veci mal 77 % - ný úspech navrhovateľ. Súd mu v zmysle § 142 ods. 2 O. s. p. priznal náhradu trov konania, a to za súdny poplatok za návrh 16,50 eur, čo je minimálny súdny poplatok, za právne zastúpenie 77 % zo sumy 82,48 eur, čo je 63,50 eur (2 hlavné úkony, 2 x režijný paušál, DPH).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo

sp. zn.: 11C/260/2013

- 5 -

sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 12,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného

konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedia sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).